

МЕТОДИКА
розрахунку вартості виробництва донорської крові та компонентів крові
для надання послуг з трансфузії крові та/або компонентів крові

I. Загальні положення

1. Ця Методика визначає методологію розрахунку та порядок обліку фактичних витрат суб'єктів системи крові для виробництва донорської крові та компонентів крові, які враховуються під час розрахунку середньої референтної вартості виробництва донорської крові та компонентів крові (далі – середня референтна вартість виробництва) та середньої референтної ціни донорської крові та компонентів крові (далі – середня референтна ціна), що розподіляються та/або реалізуються суб'єктами системи крові закладам охорони здоров'я за договорами про розподіл або реалізацію донорської крові та компонентів крові.

Ця Методика спрямована на забезпечення стандартизації та уніфікації підходів до обліку витрат у суб'єктів системи крові та встановлення базових принципів універсальної національної системи розрахунку вартості виробництва донорської крові та компонентів крові.

У рамках цієї Методики врегульовані основні методологічні аспекти процесу обліку витрат на основі методу стандартного аналізу витрат шляхом їх покрокового розподілу «згори донизу».

2. Принципи розрахунку, визначені цією Методикою, застосовуються:

суб'єктами системи крові для покращення внутрішнього управління витратами з метою виявлення можливостей зменшення витрат в трансфузіологічному ланцюгу від донора до реципієнта;

референтними суб'єктами системи крові, дані аналізу витрат у яких використовуються для розрахунку середньої референтної вартості виробництва та середньої референтної ціни, для ведення обліку та проведення аналізу фактичних витрат, пов'язаних з виробництвом донорської крові та компонентів крові.

3. У цій Методиці терміни використовуються у такому значенні:

базова вартість виробництва дози донорської крові та компонентів крові – витрати суб'єкта системи крові на виробництво дози донорської крові чи компонента крові, розраховані із застосуванням підходу «згори донизу»;

вартість виробництва дози донорської крові та компонентів крові – остаточна вартість виробництва дози донорської крові та кожного з компонентів крові, вироблених суб'єктом системи крові;

вид діяльності – центральний елемент аналізу витрат в трансфузіологічному ланцюгу, що забезпечується функціями структурних підрозділів суб'єкта системи крові і є споживачем та/або постачальником внутрішніх послуг на рівні суб'єкта системи крові. Різні види діяльності не є ізольованими, а є частиною виробничого процесу;

власні витрати центру витрат – сума прямих витрати центру витрат та розподілених непрямих витрати в частці, яка припадає відповідно до встановленого критерію розподілу на відповідний центр витрат;

капітальні витрати – витрати на капітальний ремонт або закупівлю високовартісного обладнання та інших основних засобів, які наявні в суб'єктах системи крові та використовуються під час заготівлі, тестування, переробки, зберігання, розподілу, транспортування та реалізації донорської крові та компонентів крові;

непрямі витрати – вартість виробничих ресурсів (комунальні послуги, адміністративні видатки, накладні витрати тощо), які безпосередньо пов'язані з виробництвом донорської крові та компонентів крові та, за даними бухгалтерського обліку, не можуть бути безпосередньо віднесені до кожного центру витрат;

пропорційно розподілені витрати – частка власних або загальних витрат окремих центрів витрат, пропорційно розподілені відповідно до того, як вони задіяні в діяльності інших центрів витрат;

прямі витрати – вартість виробничих ресурсів (персоналу, основних засобів тощо), які безпосередньо пов'язані з виробництвом донорської крові та компонентів крові та, за даними бухгалтерського обліку, можуть бути безпосередньо віднесені до кожного центру витрат;

референтні суб'єкти системи крові – суб'єкти системи крові, визначені Національним трансфузіологічним центром, розрахована вартість виробництва донорської крові та компонентів крові, яких використовується для визначення середньої референтної вартості виробництва та середньої референтної ціни;

середня референтна вартість виробництва – усереднене значення показників вартості виробництва донорської крові та компонентів крові суб'єктів системи крові, отримане шляхом оцінки та порівняння таких показників у референтних суб'єктах системи крові;

сумування – це усі прямі витрати кожного центру витрат, розподілені непрямі витрати (загальновиробничі витрати, розподілені між усіма центрами витрат) і пропорційно розподілені загальні витрати центру витрат;

центри витрат – структурні підрозділи суб'єкта системи крові, об'єднані за ознаками функціонального призначення, для яких формування та розрахунок витрат базуються на спільних методичних підходах.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Основах законодавства України про охорону здоров'я, Бюджетному кодексі України, Законах України «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та інших нормативно-правових актах.

II. Обчислення витрат на виробництво донорської крові та компонентів крові

4. Загальний процес обчислення витрат на виробництво донорської крові та компонентів крові включає такі етапи:

1) класифікацію структурних підрозділів суб'єкта системи крові за категоріями та типами центрів витрат;

2) калькуляцію витрат на заготівлю, тестування, переробку, зберігання та розподіл донорської крові та компонентів крові;

3) калькуляцію витрат окремих видів діяльності і розрахунок вартості виробництва донорської крові та компонентів крові.

Класифікація структурних підрозділів суб'єкта системи крові за категоріями та типами центрів витрат

5. Суб'єкти системи крові самостійно:

1) формують центри витрат на основі своїх організаційних структур;

2) здійснюють класифікацію структурних підрозділів за категоріями та типами центрів витрат згідно з додатком 1 до цієї Методики.

6. Розрахунок вартості виробництва дози донорської крові та компонентів крові для надання послуг з трансфузії крові та/або компонентів крові здійснюється для кожної позиції номенклатури донорської крові та компонентів крові, затвердженої МОЗ.

Калькуляція витрат на заготівлю, тестування, переробку, зберігання та розподіл донорської крові та компонентів крові

7. Калькуляція витрат на заготівлю, тестування, переробку, зберігання та розподіл донорської крові та компонентів крові дозволяє розрахувати витрати на кожен з окремих видів діяльності, що забезпечується функціями структурних підрозділів суб'єкта системи крові, розрахувати середні витрати на дозу донорської крові чи компонентів крові та включає в себе такі складові на рівні центрів витрат:

- 1) розподіл (стосується усіх центрів витрат);
- 2) пропорційний розподіл (стосується деяких центрів витрат);
- 3) сумування.

8. Частина витрат в суб'єктах системи крові, яка не може бути віднесена безпосередньо до певного центру витрат, але стосується кожного центру витрат, розподіляється на основі критерію розподілу, що включає в себе кількісну основу для відсоткового розподілу відповідних витрат. Кількісний показник в якості критерію розподілу пов'язаний з природою витрат (наприклад, витрати на електроенергію (комунальні послуги) найбільш пов'язані з площею). У випадку наявності декількох характерних для центру витрат кількісних показників, критерієм розподілу може бути частка витрат, обґрунтовано визначена суб'єктом системи крові самостійно на підставі експертної оцінки. Наприклад, у разі застосування різних типів лабораторних досліджень по відношенню до центрів витрат, яких стосуються ці дослідження, розподіл витрат центру тестування між такими центрами витрат може здійснюватися на відсотковій основі без використання критеріїв розподілу.

Процес пропорційного розподілу витрат передбачає віднесення частки власних або загальних витрат окремих центрів витрат пропорційно до того, як вони задіяні в діяльності інших центрів витрат.

Власні витрати центру витрат складають суму прямих витрат центру витрат та непрямі витрати, розподілені безпосередньо до кожного конкретного центру витрат. Такий метод застосовується при розрахунку загальної вартості витрат кожного центру витрат суб'єкта системи крові для покращення внутрішнього управління витратами на кожному етапі трансфузіологічного ланцюга від донора до реципієнта.

9. Калькуляція загальних витрат центру витрат здійснюється за формулою:

$$V_3 = V_{пв} + V_p + V_{пр}, \text{ де:}$$

V_3 – загальна сума витрат, калькульована для того чи іншого центру витрат;

$V_{пв}$ – прямі витрати, калькульовані для того чи іншого центру витрат;

V_p – непрямі витрати, розподілені безпосередньо до кожного конкретного центру витрат;

$V_{пр}$ – пропорційно розподілені власні витрати або загальні витрати окремих центрів витрат, що задіяні в діяльності центру витрат, для якого виконується калькуляція.

10. Прямі витрати центру витрат, які наведено у додатку 2 до цієї Методики, розраховуються за формулою:

$$V_{пв} = ОП + НР + М + Ам + Мед + Харч + I, \text{ де:}$$

$V_{пв}$ – прямі витрати, розраховані для того чи іншого центру витрат;

ОП – оплата праці персоналу, що безпосередньо працює в тому чи іншому центрі витрат;

НР – нарахування на оплату праці у розмірі, визначеному законодавством;

М – матеріальні витрати, що безпосередньо використовуються для виконання своїх функцій центром витрат;

Ам – річна сума амортизації спеціального обладнання та основних засобів (транспорт), що використовуються безпосередньо у виробництві донорської крові та компонентів крові;

Мед – медичні вироби та лікарські засоби, що були використані в разі необхідності надання медичної допомоги донорам крові та компонентів крові та первинним донорам, які здали тільки зразки крові для тестування;

Харч – продукти харчування, використані для відновлення втрат життєвих сил у донорів;

I – інші прямі витрати.

11. Непрямі витрати безпосередньо не пов'язані з послугами того чи іншого центру витрат, розподіл яких здійснюється між усіма центрами витрат на основі встановлених критеріїв розподілу.

Такі витрати включають у вартість кожного центру витрат донорської крові та кожного компонента крові шляхом розподілу їхньої загальної суми між центрами витрат та донорською кров'ю й зазначеними компонентами крові.

Непрямі витрати включають в себе:

1) витрати на комунальні платежі (опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення та інше утримання приміщень), які розподіляються між центрами витрат пропорційно площі, що займає кожен із центрів витрат, та розраховуються за формулою:

$$V_{\text{КС}} = K \times P_{\text{Лс}} / \sum P_{\text{Л}}, \text{ де:}$$

$V_{\text{КС}}$ – розмір витрат на комунальні платежі центру витрат;

K – загальна сума витрат на комунальні платежі суб'єкта системи крові за встановлений для розрахунку період часу;

$P_{\text{Лс}}$ – площа (метри квадратні), що займає центр витрат;

$\sum P_{\text{Л}}$ – загальна площа (метри квадратні) суб'єкта системи крові;

2) витрати на оплату послуг зв'язку (у тому числі пошта, телефон, Інтернет), які розподіляються між центрами витрат пропорційно кількості персональних комп'ютерів, які знаходяться на балансі суб'єкта системи крові та розраховуються за формулою:

$$V_{\text{Зс}} = ЗВ \times ПК / \sum ПК, \text{ де:}$$

$V_{\text{Зс}}$ – розмір витрат на оплату послуг зв'язку центру витрат;

$ЗВ$ – загальна сума витрат на оплату послуг зв'язку суб'єкта системи крові за встановлений для розрахунку період часу;

$ПК$ – кількість персональних комп'ютерів центру витрат;

$\sum ПК$ – загальна кількість персональних комп'ютерів суб'єкта системи крові;

3) витрати на утримання, експлуатацію та ремонт основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення, які розподіляються між центрами витрат пропорційно балансовій вартості таких основних засобів, які закріплені за кожним із центрів, та розраховується за формулою:

$$V_{\text{ОЗс}} = ОЗ \times БВ_{\text{с}} / \sum БВ, \text{ де:}$$

$V_{\text{ОЗс}}$ – розмір витрат на утримання, експлуатацію та ремонт, основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення центру витрат;

ОЗ – загальна сума витрат на утримання, експлуатацію та ремонт, основних засобів, інших необоротних активів загальнопромислового призначення суб'єкта системи крові за встановлений для розрахунку період часу;

БВ_с – балансова вартість основних засобів, інших необоротних активів загальнопромислового призначення, закріплених за центром витрат;

∑БВ – загальна балансова вартість основних засобів, інших необоротних активів загальнопромислового призначення суб'єкта системи крові;

4) витрати на оплату службових відряджень персоналу суб'єкта системи крові, які розподіляються між центрами витрат пропорційно чисельності штатного персоналу, розраховуються за формулою:

$$V_{bc} = CB \times Ч_{voc} / \sum Ч_{vo}, \text{ де:}$$

V_{bc} – розмір витрат на оплату службових відряджень персоналу центру витрат;

CB – загальна сума витрат на оплату службових відряджень персоналу суб'єкта системи крові за встановлений для розрахунку період часу;

$Ч_{voc}$ – чисельність персоналу центру витрат;

$\sum Ч_{vo}$ – загальна чисельність персоналу суб'єкта системи крові;

5) витрати на транспортні перевезення, необхідні для забезпечення діяльності суб'єкта системи крові, що розподіляються між центрами витрат пропорційно чисельності штатного персоналу та розраховуються за формулою:

$$V_T = T \times Ч_c / \sum Ч, \text{ де:}$$

V_T – розмір витрат на оплату транспортних перевезень центру витрат;

T – загальна сума витрат на оплату транспортних перевезень суб'єкта системи крові за встановлений для розрахунку період часу;

$Ч_c$ – чисельність персоналу центру витрат;

$\sum Ч$ – загальна чисельність персоналу суб'єкта системи крові;

б) витрати на спеціалізовані тренінги, курси підвищення кваліфікації розподіляються між центрами витрат пропорційно чисельності штатного персоналу, який числиться у кожному із центрів, та розраховуються за формулою:

$$V_{\text{нав}} = \text{НАВ} \times \text{Ч}_c / \sum \text{Ч}, \text{ де:}$$

$V_{\text{нав}}$ – розмір витрат на спеціалізовані тренінги, курси підвищення кваліфікації центру витрат;

НАВ – загальна сума витрат на спеціалізовані тренінги, курси підвищення кваліфікації суб'єкта системи крові за встановлений для розрахунку період часу;

Ч_c – чисельність персоналу центру витрат;

$\sum \text{Ч}$ – загальна чисельність персоналу суб'єкта системи крові;

7) витрати на послуги з охорони та пожежної охорони приміщень, охорону праці, техніку безпеки та охорону навколишнього природного середовища, що розподіляються між центрами витрат пропорційно площі, що займає кожен із центрів, та розраховуються за формулою:

$$V_{\text{ох}} = \text{ОХ} \times \text{П}_{\text{лс}} / \sum \text{П}_{\text{л}}, \text{ де:}$$

$V_{\text{ох}}$ – розмір витрат на послуги з охорони та пожежної охорони приміщень, охорону праці, техніку безпеки та охорону навколишнього природного середовища центру витрат;

ОХ – загальна сума витрат на послуги з охорони та пожежної охорони приміщень, охорону праці, техніку безпеки та охорону навколишнього природного середовища суб'єкта системи крові за встановлений для розрахунку період часу;

$\text{П}_{\text{лс}}$ – площа (метри квадратні), що займає центр витрат;

$\sum \text{П}_{\text{л}}$ – загальна площа (метри квадратні) суб'єкта системи крові;

8) інші витрати на інші послуги та роботи, що розподіляються між центрами витрат пропорційно чисельності штатного персоналу, який числиться у кожному із центрів, та розраховуються за формулою:

$$V_{\text{інші}} = \text{ІНШІ} \times \text{Ч}_c / \sum \text{Ч}, \text{ де:}$$

$V_{\text{інші}}$ – розмір витрат на інші послуги та роботи;

ІНШІ – загальна сума витрат на інші послуги та роботи за встановлений для розрахунку період часу;

Ч_c – чисельність персоналу центру витрат;

$\sum \text{Ч}$ – загальна чисельність персоналу суб'єкта системи крові.

Калькуляція витрат окремих видів діяльності та розрахунок вартості виробництва донорської крові та компонентів крові

12. Для уніфікації підходів при калькуляції витрат суб'єктів системи крові технологічний ланцюг «донор – продукт – пацієнт» розглядається як процес, що складається з окремих технологічних блоків. Кожен такий блок є окремим видом діяльності в технологічному ланцюгу «донор – продукт – пацієнт», при цьому є можливим визначити витрати (вартість) кожного виду діяльності. Технологічний блок (вид діяльності) для цілей калькуляції витрат визначається як вартісний блок.

13. Розрахунок витрат на виробництво донорської крові та компонентів крові здійснюється на основі розрахунку вартості заготівлі, тестування, переробки, зберігання та розподілу донорської крові та компонентів крові.

Враховуючи особливості статистичної та бухгалтерської облікової політики суб'єктів системи крові, а також їх типову структуру, розрахунок вартості заготівлі, тестування, переробки, зберігання та розподілу донорської крові та компонентів крові дає можливість оцінити вартісні блоки (як окремі види діяльності), що наведено у додатку 3 до цієї Методики.

14. Методика розрахунку вартості заготівлі, тестування, переробки, зберігання та розподілу донорської крові та компонентів крові складається з таких етапів:

1) адаптація виробничих процесів, набір даних та організаційної структури суб'єктів системи крові до застосування методики оцінки витрат за методом «згори-донизу»;

2) розрахунок вартості окремих видів діяльності суб'єкта системи крові та витрат на виробництво дози донорської крові чи одного компонента крові з подальшим аналізом отриманих результатів (вартість виробництва дози донорської крові чи компонентів крові, загальні витрати та структуру витрат за основними видами діяльності).

Адаптація виробничих процесів, набору даних та організаційної структури суб'єктів системи крові до застосування методики оцінки витрат за методом «згори-донизу»

15. Здійснення визначення структури даних та збору даних суб'єктів системи крові за результатами їхньої діяльності за попередній календарний рік.

Для визначення оцінки витрат суб'єктів системи крові використовуються набори даних, які містять інформацію про:

- 1) організаційну структуру та штатний розпис;
- 2) дані статистичної та фінансової звітностей.

Примірна структура даних для розрахунку вартості виробництва донорської крові та компонентів крові наведена у додатку 4 до цієї Методики.

16. Визначення видатків, які включатимуться до оцінки витрат.

Загальний бюджет суб'єкта системи крові, на основі якого здійснюється подальший розподіл витрат, охоплює всі витрати даного суб'єкта системи крові за попередній календарний рік.

Капітальні витрати (капітальний ремонт, закупівля високовартісного обладнання та інших основних засобів) не враховуються під час проведення аналізу витрат за цією Методикою.

Амортизація (як прямі витрати на рівні структурного підрозділу суб'єкта системи крові) враховується шляхом розрахунку річного обсягу амортизаційних відрахувань усього обладнання, у тому числі транспортних засобів, що знаходиться на балансі структурного підрозділу та задіяного у виробництві донорської крові чи компонентів крові, та віднесення розрахованого обсягу до витрат цього структурного підрозділу.

Структура видатків річного бюджету для оцінки витрат суб'єкта системи крові формується з урахуванням прийнятої облікової політики та повинна забезпечити можливість ідентифікувати ці видатки з існуючими структурними підрозділами (центрами витрат) суб'єкта системи крові.

Примірні статті видатків та критерії розподілу видатків для рознесення непрямих витрат наведено у додатку 5 до цієї Методики.

17. Створення центрів витрат (групування за видами діяльності) на основі організаційної структури суб'єкта системи крові.

Кожен вид діяльності суб'єкта системи крові забезпечується функціоналом окремих його структурних підрозділів. Наступним кроком є розподіл організаційної структури суб'єкта системи крові за окремими видами діяльності (центрами витрат) відповідно до додатка 6 до цієї Методики. Кожен суб'єкт системи крові здійснює розподіл своєї організаційної структури самостійно, згідно з функціоналом, що виконується його структурними підрозділами.

Розрахунок вартості окремих видів діяльності суб'єкта системи крові та витрат на виробництво дози донорської крові чи одного компонента крові з подальшим аналізом отриманих результатів (вартість виробництва дози донорської крові чи компонентів крові, загальні витрати та структуру витрат за основними видами діяльності)

18. Особливістю застосування методології розрахунку вартості заготівлі, тестування, переробки, зберігання та розподілу донорської крові та компонентів крові є визначення кінцевими центрами витрат, на які остаточно розподіляються усі витрати суб'єкта системи крові, структурних підрозділів з переробки, зберігання та розподілу донорської крові та компонентів крові. Витрати цих структурних підрозділів суб'єктів системи крові включають всі витрати (з урахуванням методу ступінчастого розподілу «згори донизу»), пов'язані з повним технологічним циклом виробництва донорської крові та компонентів крові, та витрати, пов'язані зі зберіганням та розподілом компонентів крові.

При доступності даних за термінами зберігання в розрізі донорської крові та кожного компонента крові можливо оцінити витрати в структурі вартості донорської крові та кожного компонента крові.

19. Калькуляція (сумування) витрат окремих видів діяльності за центрами витрат.

Після створення центрів витрат відповідно до пункту 14 розділу II цієї Методики, вартість кожного виду діяльності розраховується як сума загальних витрат усіх центрів витрат (структурних підрозділів) суб'єкта системи крові в межах цього виду діяльності.

Загальні витрати центру витрат (структурного підрозділу) суб'єкта системи крові включають в себе власні прямі витрати та непрямі витрати, розподілені за обраними критеріями між центрами витрат, а також пропорційно розподілені витрати окремих центрів витрат відповідно до пунктів 4 – 9 цього розділу.

Калькуляцію (сумування) витрат окремих видів діяльності за центрами витрат наведено у додатку 7 до цієї Методики.

20. Покроковий перерозподіл витрат між центрами витрат здійснюється з урахуванням розподілу організаційної структури суб'єкта системи крові за видами діяльності відповідно до додатка 7 до цієї Методики.

Загальні витрати центрів витрат з виду діяльності «Адміністрування процесу донор – видача продукту» розподіляються пропорційно між усіма іншими центрами витрат. Критерієм розподілу є кількість працюючого персоналу за кожним центром витрат, та всі витрати розподіляються пропорційно частці працюючого персоналу за кожним центром витрат.

При розрахунку частки працюючого персоналу не враховується кількість працюючого персоналу центру витрат, чії витрати підлягають розподілу.

Загальні витрати центрів витрат з виду діяльності «Забезпечення санітарних норм і правил» включають власні витрати та пропорційно розподілені витрати центрів витрат виду діяльності «Адміністрування процесу донор – видача продукту» та розподіляються пропорційно між видами діяльності «Тестування», «Заготівля», «Переробка» та «Зберігання і розподіл». Критерієм розподілу є площа приміщень суб'єкта системи крові, закріплена за центрами витрат відповідного виду діяльності. Всі витрати розподіляються пропорційно частці площі приміщень, яка закріплена за кожним центром витрат, на які здійснюється розподіл витрат.

Загальні витрати центрів витрат з виду діяльності «Тестування» включають власні витрати та пропорційно розподілені витрати центрів витрат видів діяльності «Адміністрування процесу донор – видача продукту» та «Забезпечення санітарних норм і правил» та розподіляються пропорційно між видами діяльності «Заготівля» та «Переробка». Критерієм розподілу є кількість лабораторних досліджень. Частка виконаних лабораторних досліджень розраховується по відношенню до центрів витрат «Заготівля» та «Переробка». При достатньому рівні деталізації даних розрахунок частки лабораторних досліджень можна виконати окремо за видами таких досліджень (імуногематологічні дослідження, бактеріологічні дослідження, скринінг маркерів трансфузійно-трансмисивних інфекцій, контроль якості) по відношенню до кожного виду діяльності.

Загальні витрати центрів витрат з виду діяльності «Заготівля» включають власні витрати та пропорційно розподілені витрати центрів витрат видів діяльності «Адміністрування процесу донор – видача продукту», «Забезпечення санітарних норм і правил», «Тестування» та повністю відносяться до виду діяльності «Переробка».

Загальні витрати центрів витрат з виду діяльності «Переробка» включають власні витрати та пропорційно розподілені витрати центрів витрат видів діяльності «Адміністрування процесу донор – видача продукту», «Забезпечення санітарних норм і правил», «Тестування», «Заготівля» та повністю відносяться до виду діяльності «Зберігання та розподіл».

Загальні витрати центру витрат з виду діяльності «Зберігання та розподіл» включають власні витрати та пропорційно розподілені витрати центрів витрат видів діяльності «Адміністрування процесу донор – видача продукту», «Забезпечення санітарних норм і правил», «Переробка». На рівні цього центру витрат враховуються кінцеві витрати на виробництво донорської крові та компонентів крові.

Калькуляцію витрат на заготівлю, тестування, переробку, зберігання та розподіл донорської крові та компонентів крові суб'єктом системи крові, що здійснена з урахуванням розподілу організаційної структури суб'єкта системи крові за видами діяльності, наведено у додатку 8 до цієї Методики.

Розрахунок загальних витрат на дозу вироблених донорської крові та компонентів крові здійснюється шляхом поділу загальних витрат кінцевого центру витрат «Зберігання та розподіл» на загальну кількість доз донорської крові та усіх компонентів крові, вироблених суб'єктом системи крові на рівні цього кінцевого центру витрат.

Розрахунок витрат на дозу вироблених донорської крові та компонентів крові здійснюється за формулою:

$$C_k = \frac{C_f}{\sum K}, \text{ де:}$$

C_k – витрати на виробництво однієї дози донорської крові та компонентів крові, вироблених суб'єктом системи крові;

C_f – сума загальних витрат центрів витрат з виду діяльності «Зберігання та розподіл»;

$\sum K$ – кількість доз донорської крові та усіх компонентів крові, вироблених суб'єктом системи крові.

III. Розрахунок вартості виробництва дози донорської крові та компонентів крові

21. Розрахунок вартості виробництва донорської крові та компонентів крові на рівні суб'єкта системи крові здійснюється згідно з додатком 9 до цієї Методики та включає такі етапи:

1) розрахунок базової вартості виробництва із застосуванням підходу «згори донизу» з виключенням деяких прямих витрат, що будуть враховані при калькуляції окремо;

2) калькуляція вартості виробництва донорської крові та компонентів крові, що включає базову вартість та прямі витрати, що не увійшли до розрахунку базової вартості.

Розрахунок базової вартості виробництва дози донорської крові та компонентів крові

22. Розрахунок базової вартості виробництва дози донорської крові та компонентів крові здійснюється із застосуванням підходу «згори донизу»

відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1075 «Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування» з урахуванням технологічного процесу, особливості діяльності та організаційної структури суб'єкта системи крові.

Результатом розрахунку базової вартості є середній рівень річних витрат суб'єкта системи крові на одиницю дози усіх вироблених протягом звітного року донорської крові та компонентів крові, за винятком окремих прямих витрат, що будуть включені до вартості на етапі калькуляції з виробництва донорської крові чи окремого компонента крові згідно з номенклатурою.

Розрахунок базової вартості виробництва дози донорської крові та компонентів крові здійснюється за формулою:

$$P_b = \frac{C_f - LC - MDC - D}{\sum K}, \text{ де:}$$

P_b – базова вартість виробництва дози донорської крові чи компонента крові, виробленої суб'єктом системи крові;

C_f – сума загальних витрат центрів витрат з виду діяльності «Зберігання та розподіл»;

LC – витрати на оплату праці персоналу, безпосередньо задіяного у виробництві донорської крові чи компонентів крові на рівні кінцевого центру витрат;

MDC – витрати на витратні матеріали та/або медичні вироби (дороговартісні), що використовуються для виробництва донорської крові чи компонентів крові на рівні кінцевого центру витрат;

D – амортизаційні нарахування, які відносяться до основних засобів безпосередньо задіяних у виробництві донорської крові чи компонентів крові на рівні кінцевого центру витрат;

$\sum K$ – кількість доз донорської крові та усіх компонентів крові, вироблених суб'єктом системи крові.

Розрахунок вартості виробництва дози донорської крові та компонентів крові

23. До прямих витрат, що включають до розрахунку вартості виробництва дози донорської крові та компонентів крові, віднесені:

1) витрати на оплату праці персоналу, безпосередньо задіяного у виробництві донорської крові та компонентів крові на рівні кінцевого центру

витрат. До цих витрат відносяться прямі витрати на оплату праці центрів витрат з видів діяльності «Заготівля», «Переробка», «Зберігання та розподіл»;

2) витрати на витратні матеріали та/або медичні вироби (дороговартісні), що використовуються для виробництва донорської крові та компонентів крові на рівні кінцевого центру витрат. До цих витрат відносяться прямі витрати на витратні матеріали та/або медичні вироби (дороговартісні) центрів витрат з видів діяльності «Заготівля», «Переробка»;

3) амортизаційні нарахування. До цих витрат відносяться прямі витрати на амортизацію основних засобів безпосередньо задіяних у виробництві донорської крові та компонентів крові центрами витрат з видів діяльності «Заготівля», «Переробка», «Зберігання та розподіл».

Розрахунок вартості виробництва дози донорської крові чи компонента крові на рівні суб'єкта системи крові завершується калькуляцією базової вартості виробництва донорської крові та компонентів крові на рівні кінцевого центру витрат та прямих витрат, що не увійшли до розрахунку базової вартості дози донорської крові чи компонентів крові.

Розрахунок вартості виробництва дози донорської крові та компонентів крові на рівні суб'єкта системи крові наведено у додатку 9 до цієї Методики.

IV. Розрахунок середньої референтної вартості виробництва та середньої референтної ціни

24. Розрахунок середньої референтної вартості виробництва та середньої референтної ціни здійснюється для кожної позиції номенклатури донорської крові та компонентів крові, затвердженої МОЗ.

25. Перелік референтних суб'єктів системи крові встановлюється МОЗ за поданням Національного трансфузіологічного центру на підставі результатів їх діяльності у попередньому календарному році, за умови, що такі суб'єкти:

1) забезпечують випуск компонентів крові не менше, ніж 3 позиції із еритроцитарних, 2 позиції із тромбоцитарних та 2 позиції із плазмових груп номенклатури донорської крові та компонентів крові, затвердженої МОЗ (критерій переглядається Національним трансфузіологічним центром щороку та може змінюватись виключно у бік збільшення);

2) мають показники заготівлі цільної крові не менше, ніж 15 000 доз (критерій переглядається Національним трансфузіологічним центром щороку та може змінюватись виключно у бік збільшення);

3) забезпечують співвідношення кількості доз заготовленої цільної крові до кількості штатного персоналу суб'єкта системи крові в обсязі не менше

150 доз на одну фізичну особу (критерій переглядається Національним трансфузіологічним центром один раз на два роки та може змінюватись виключно у бік збільшення);

4) мають показники списання еритроцитарних компонентів крові (доз) по закінченню терміну придатності не більше 5% (критерій переглядається Національним трансфузіологічним центром один раз на два роки та може змінюватись виключно у бік зменшення).

26. Розрахунок середньої референтної вартості виробництва донорської крові та компонентів крові, що виробляються референтними суб'єктами системи крові, здійснюється за формулою:

$$V_i = \frac{E [(V_{i,p,0.1} \times N_{p1}) + (V_{i,p,0.2} \times N_{p2}) + \dots + (V_{i,p,0.n} \times N_{p.n})]}{N}, \text{ де}$$

E – сума добутоків вартостей виробництва дози донорської крові або відповідного компонента крові на кількість вироблених доз донорської крові або відповідного компонента крові кожного референтного суб'єкта системи крові;

V_i – середня референтна вартість виробництва донорської крові та компонентів крові;

$V_{i,p,0}$ – вартість виробництва дози донорської крові або відповідного компонента крові у кожному референтному суб'єкті системи крові без урахування вартості медичних виробів для заготівлі донорської крові та компонентів крові, поставлених за кошти Державного бюджету України, витрат на комунальні послуги та енергоносії;

N_p – кількість доз донорської крові або відповідного компонента крові, вироблених у референтному суб'єкті системи крові за календарний рік;

N – загальна кількість доз донорської крові або відповідного компонента крові, вироблених у референтних суб'єктах системи крові за календарний рік.

27. Розрахунок середньої референтної ціни на донорську кров та компоненти крові, що виробляються референтними суб'єктами системи крові, здійснюється за формулою:

$$C_i = \frac{E [(V_{i,p,1} \times N_{p1}) + (V_{i,p,2} \times N_{p2}) + \dots + (V_{i,p.n} \times N_{p.n})]}{N}, \text{ де}$$

E – сума добутоків вартостей виробництва дози донорської крові або відповідного компонента крові на кількість вироблених доз донорської крові

або відповідного компонента крові кожного референтного суб'єкта системи крові;

C_i – середня референтна ціна на донорську кров та компоненти крові;

$V_{i,p}$ – вартість виробництва дози донорської крові або відповідного компонента крові у кожному референтному суб'єкті системи крові з урахуванням вартості медичних виробів для заготівлі донорської крові та компонентів крові, поставлених за кошти Державного бюджету України, комунальних послуг та енергоносіїв;

N_p – кількість доз донорської крові або відповідного компонента крові, вироблених у референтному суб'єкті системи крові за календарний рік;

N – загальна кількість доз донорської крові або відповідного компонента крові, вироблених у референтних суб'єктах системи крові за календарний рік.

Середня референтна вартість виробництва та середня референтна ціна щороку затверджуються МОЗ.
